

ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ УТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ВІДХОДІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Початок повномасштабної війни на території України супроводжується зростанням загроз для життя та здоров'я людей, що можуть бути відчутними, як в конкретний момент часу в результаті обстрілів цивільних об'єктів з ворожої артилерії або потрапляння ракет в житлові будинки, так і мати вплив пролонгованого характеру через суттєве забруднення навколишнього середовища. Таким чином, актуальним питанням на сьогоднішній день є діагностика екологічних наслідків утворення військових відходів на території України з метою розробки дієвих організаційно-економічних механізмів, спрямованих на мінімізацію їх негативного впливу на довкілля та життєдіяльність суспільства. Дане дослідження обмежене аналізом військових відходів у вигляді військової техніки країни-агресора. Дані обмеження зумовлені відсутністю об'єктивних даних щодо втрат Української військової техніки. За даними ЗСУ, станом на: 07.04.2022 року - 4911, 05.06.2022 - 8707, 15.11.2022 – 18377 одиниць військової техніки агресора, (танки, бойові броньовані машини, артилерійські системи, системи залпового вогню, засоби протиповітряної оборони, літаки, гелікоптери, автомобільна техніка, цистерни з паливом, кораблі, безпілотники тощо) було знищено. Це, в підсумку, призвело до викидів в атмосферу 54715 тон забруднюючих речовин, 356453 тон відходів, а також розливу 1105 тон нафтопродуктів, що потрапляють у ґрунт і водні ресурси [1; 2].

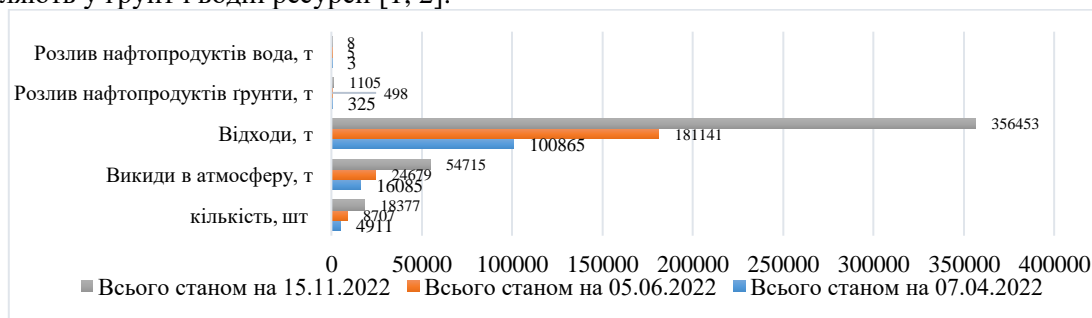

Рисунок 1. Вплив військових відходів на стан довкілля в Україні, за даними [1]

Таким чином, спираючись на дані ЗСУ та використовуючи методику Міндовкілля [2] для розрахунку викидів в атмосферу та формування військових відходів під час ведення бойових дій на території України, можна зазначити, що кількість відходів суттєво збільшилася за рахунок знищеної техніки окупантів. Якщо врахувати, що забруднення спричиняється, в т.ч. і в процесі безпосереднього використання техніки, захаращення, мінування, руйнування тощо, то показники його рівня в кінцевому результаті зростають в рази. Військові дії продовжуються, відповідно, зростання кількості відходів, що мають негативний вплив на водні, лісові ресурси, ґрунти, атмосферу призводить до суттєвого зростання рівня загроз екологічній безпеці України та країн-сусідів і ставить питання про формування програм екологічного відновлення країни в єдиному європейському просторі.

Перелік посилань:

1. Міністерство оборони України. Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.mil.gov.ua/>.
2. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, 04.04.2022, № 167 «Методика визначення розміру шкоди, завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-22#Text>.